

Ten dělá to a ten zas tohle

Průmysl první československé republiky

ŽÁCI S ODLIŠNÝM
MATEŘSKÝM JAZYKEM

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

České země byly součástí Rakousko-Uherska.

Na tomto území byl **největší průmysl**.

Když vznikla první Československá republika, stal se její součástí.

Průmysl na území českých zemí tvořilo **mnoho odvětví**.

Která odvětví to byla a kde?

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Rozdělte se do skupin po pěti.

Podívejte se na mapu. Mapa ukazuje průmyslová odvětví, která byla v první Československé republice.

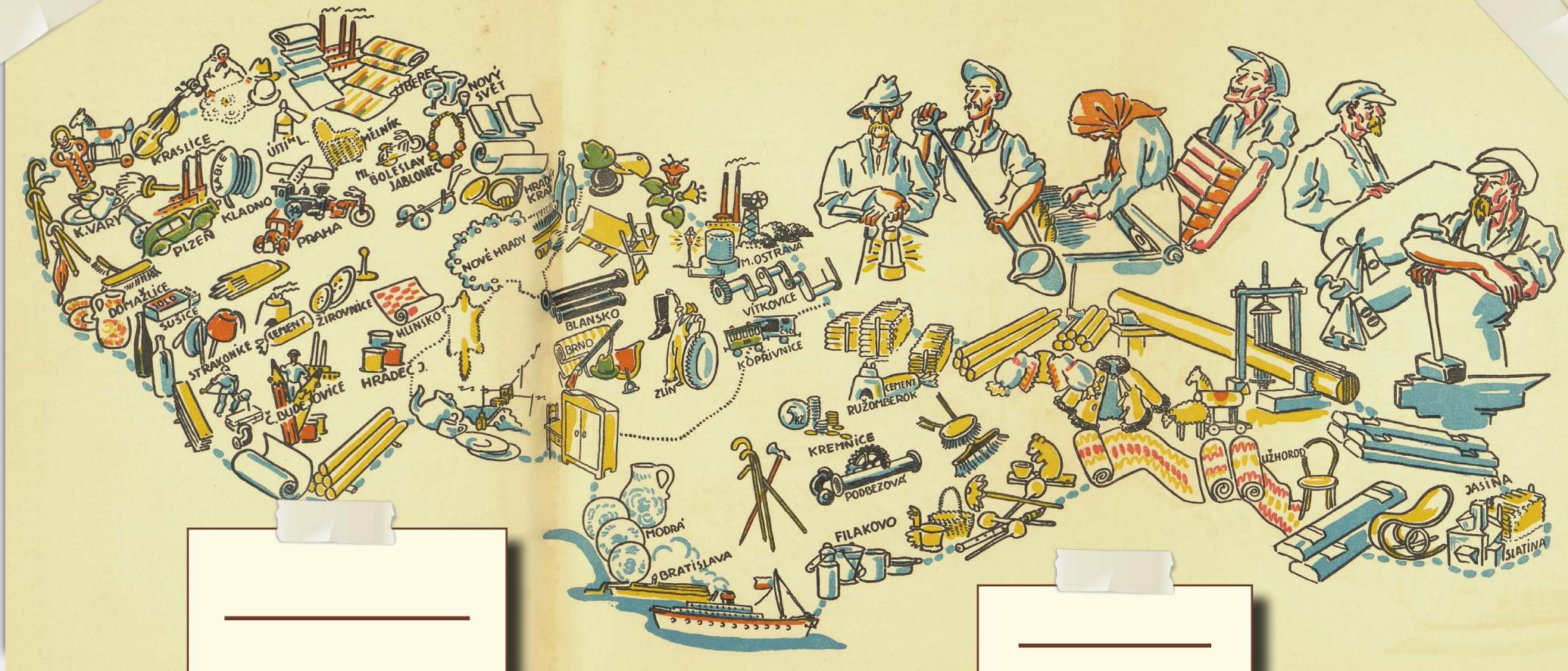
Pojmenujte jednotlivá průmyslová odvětví a napište, ve které části republiky se nacházela. (např. střední Čechy, severní Morava).

Na úkol máte 10 minut.

Výsledky budete prezentovat.

Mapa

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Zůstaňte ve stejných skupinách.

Podívejte se na seznam československých firem a jejich reklamy. Ke každé reklamě přiřaďte místo, kde sídlila (číslo na mapě).

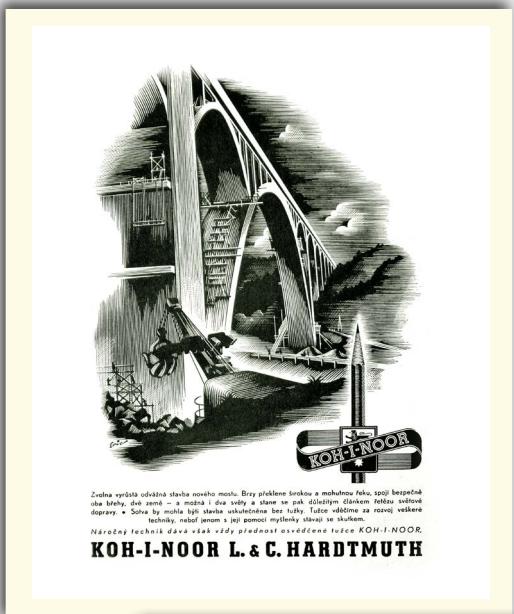
Napište také, v jaké části Československé republiky se firmy nacházely.

Můžete používat internet.

Na úkol máte 15 minut.

Reklamy 1

MAPA

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Číslo na mapě

Geografická oblast

Korínkové kartáče

prima po 8 K, sekunda 7 K,
za kus v 5kg balíkách proti
dubrce, jakož i rýžová
košťata v každém množ-
ství dodává la Václava
Filipa vdova, Jatlon-
né n. Orlík. 896

Reklamy 2

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Číslo na mapě

Geografická oblast

„Epiag“, první český průmysl porculánu akc. spol.,
Pirkenhammer u Karlových Varů.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

JIŘÍ SCHICHT AKC. SPOL.
ÚSTÍ n. L.

Založeno roku 1848. Akciový kapitál 154,000.000 Kč
VÝROBKY:
Mydla pro domácnost, textilní a toaletní, prací prásek,
svíčky, rostlinný a pokrmový tuk, margarin, ovocné šťávy,
čisticí prostředky, stearin, olein, glycerin, vodní sklo, olej
z palmových jader, olej lněný, olej kokosový, fermež, pří-
lnavý tuk, pokroutiny

Číslo na mapě

Geografická oblast

Reklamy 3

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Reklamy 4

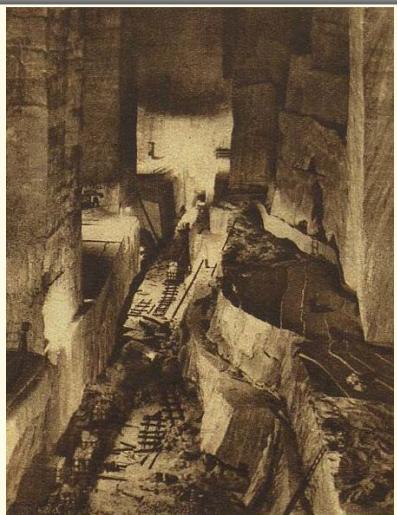
MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Číslo na mapě

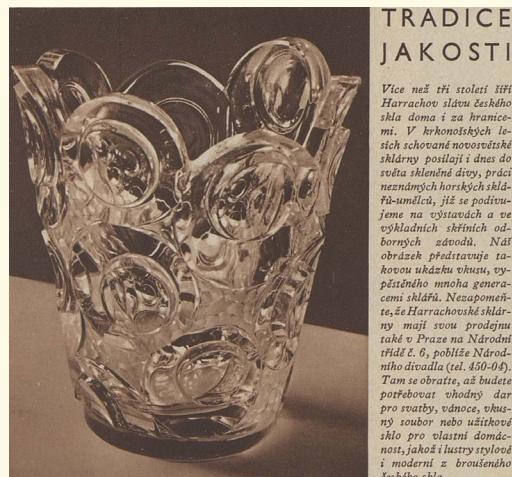
Geografická oblast

Slatinské Doly.

Číslo na mapě

Geografická oblast

TRADICE JAKOSTI

Vice než tři století svého sláva vlastní skla doma i za hranicemi. V krkonošských lesích schované novosvětské sklárny postavily i dnes do světa skleněné dity, práci neznámých horských sklářů a maličků, jíž se podivujeme výstavných a ve výrobních skříňích odborných závodů. Náš obrazec představuje takovou ukázkou vlnitě vyplstěného mnoha generacemi skladů. Nezapomeněte, že Harrachovské sklárny mají svou prodejnu také v Praze na Národní třídě č. 6, poblíž Národního divadla (tel. 450-016). Tam se obratěte, abyste potřebovali vhodný dar pro svatby, výnoce, vlnitý soubor nebo užitkové sklo pro vlastní domácnost, jakéž lustry stylové i moderní z broušeného českého skla.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Hospodářské potřeby Slovenska.
Projev ministra financí dra Engliše. — Železnice Handlová-Horná Štubňa. Mincovna v Kremnici zůstává.

o! — Bratislava 21. srpna.
Ministr financí dr. Engliš, který za-
stupuje československou vládu při ote-
vření letošního sedmého dunajského vele-
trhu v Bratislavě, učinil dnes o hospo-
dářských otázkách Slovenska

lo: — Bratislava 21. srpna.
Místní finanční rada Engliš, který za-
stupuje československou vládu při ote-
vření letošního sedmého dunajského vele-
trhu v Bratislavě, učinil dnes o hospo-
dářských otázkách Slovenska

lo: — Bratislava 21. srpna.

Ze železnice Handlová-Horná Štubňa

bude se slavěti iž příští rok.

Dohodlo se na to osm milionů Kč.

Pokud ide o úpravu silnic na

Slovensku, bude náklad na ni hrazen

z tak zvaného silničního fondu.

Roz-

dělení této částky mohlo by se díl

podle zemí, jaké jsou část z Johor fondu

bylo přiděleno zemím, které slo-
vensko a podkarpatské. Mohlo by se díl

za základ lát klic podle počtu vozidel,

automobilů a jiných dopravních prostřed-
ků a nebo podle délky silnic. Přes to však

bude nejlépe, když z loko fondu bude

přidělování částečka především podle
potřeb a polohy bude pravě
nejlepším méřítkem o vodítém
loho, kde a kolik se na úpravu spo-
lohuje.

Vládce zízení nové mincov-

ny v Praze je minister dr. Engliš loho

názor, že mincovna neantí být odkou-

hospodářskou, nýbrž především ořádkou

kulturní a technickou a tak je lomu i my, když vláda kromě mincovny v Kremnici

zřízí novou mincovnu v Praze. Ani na

jeden stroj kremnické mincovny se ne-

sádime a také ani jediný dělník v Kremnici

po zřízení mincovny v Praze nebude zbo-

ven výdelek a chleba. Slovenský díl

zůstane v Kremnici a mincovna v Praze

bude zásobovat mincovny a různou

mincovnou v Praze.

Zatím, co mincovna v Kremnici bude především

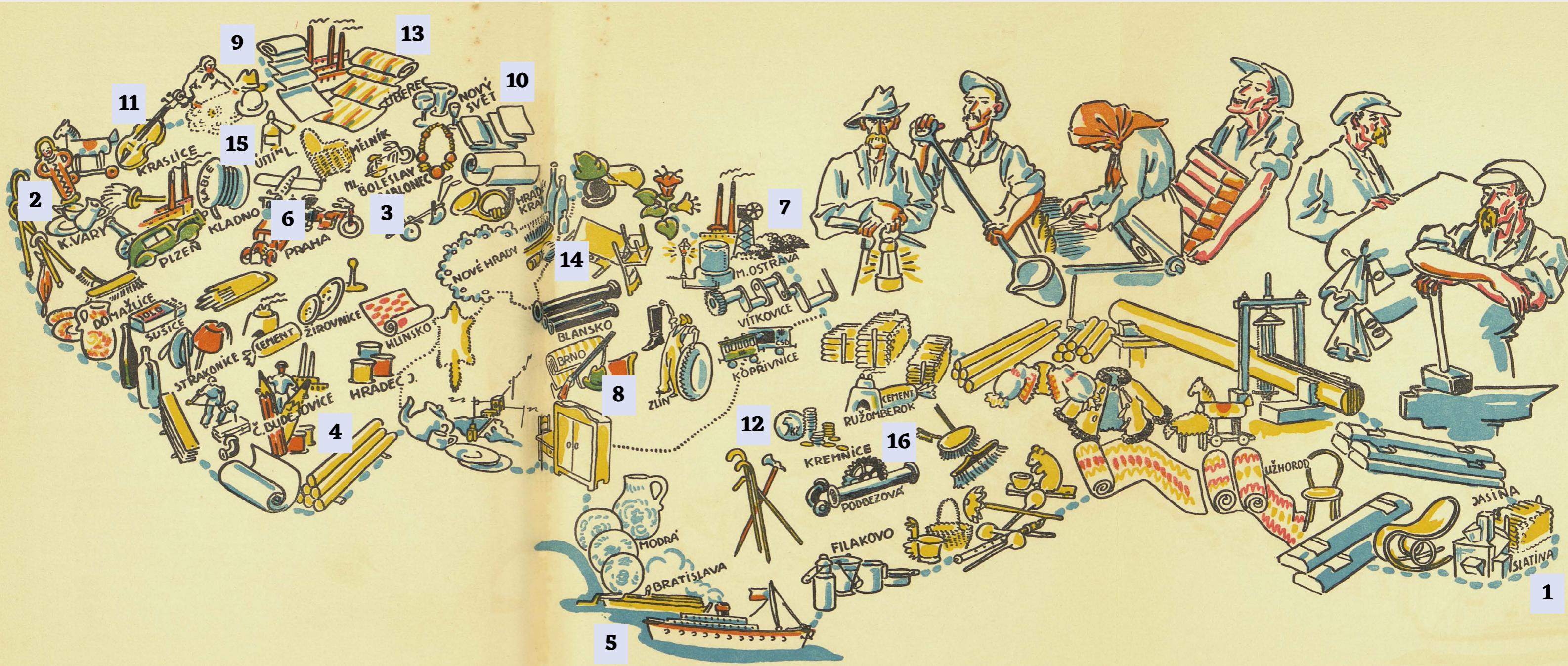
mincovnou strojovou, bude v Praze

zřízena mincovna metalurgická.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Mapa

REKLAMY 1

REKLAMY 2

REKLAMY 3

REKLAMY 4

Zamyslete se

---

1. Měli jste všechny reklamy správně?
2. Znali jste všechna průmyslová odvětví?
3. U následujících firem napište, jestli existují i dnes: Škoda Auto, KOH-I-NOOR, Horní a hutní těžířstvo Vítkovice, Aero.
4. Znáte nějakou firmu z vaší země, která existovala i na začátku 20. století? Existuje i dnes?

Podívejte se na mapy a odpovězte na otázky.

MAPY

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

1. Ve které části republiky bylo nejvíce průmyslu?

- A) Podkarpatská rus
- B) Slovensko
- C) České země, hlavně pohraničí

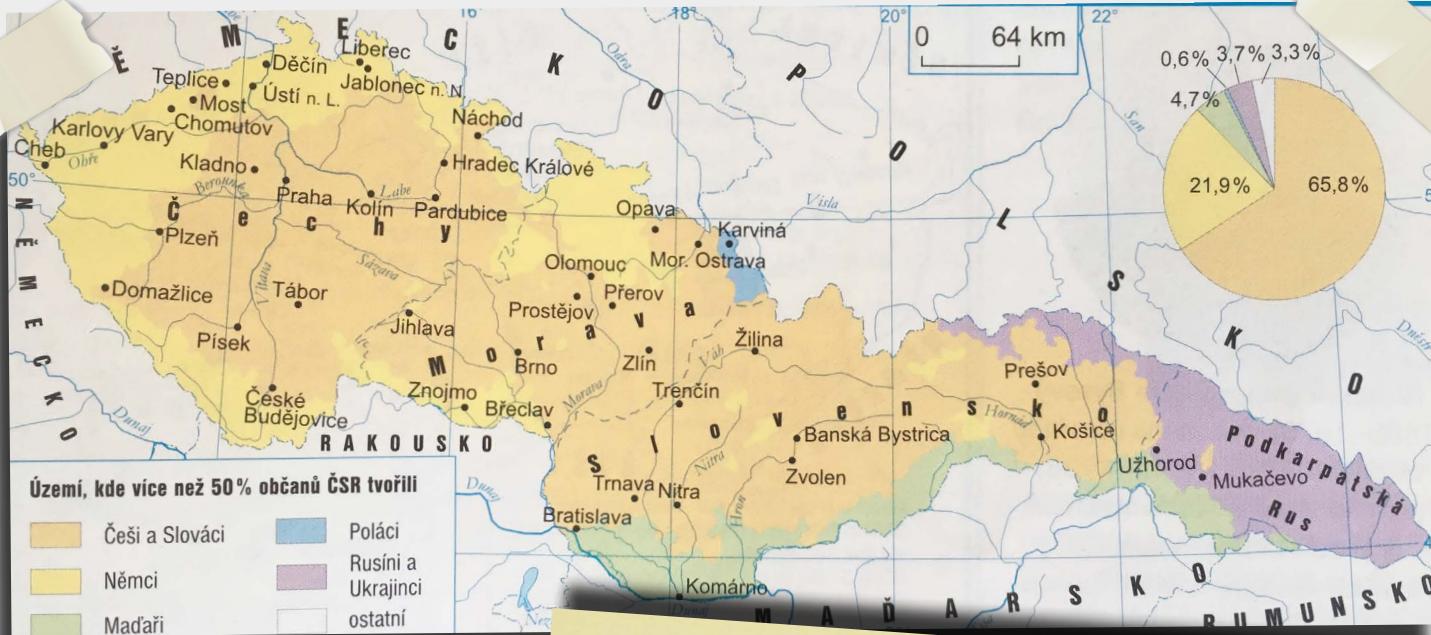
2. Tam, kde bylo hodně průmyslových továren, bydlela:

- A) německá menšina
- B) maďarská menšina
- C) polská menšina

3. Bylo všude stejně průmyslu?

- A) Ano
- B) Ne

MAPY

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

Konec hodiny

Test

Líbila se ti hodina?

Test

---

1. Označte firmy, které existovaly v Československé republice (je možné více správných odpovědí).

- A)** Bat'a   **B)** Fax Copy   **C)** Ford   **D)** Aero   **E)** KOH-I-NOOR

2. Označte průmyslové odvětví, která byla typická pro severní Čechy (je možné více správných odpovědí).

- A)** Sklářský průmysl
B) Potravinářský průmysl
C) Strojírenský průmysl
D) Farmaceutický průmysl
E) Textilní průmysl

Zdroje

Ten dělá to a ten zas tohle
žáci s odlišným mateřským jazykem

1. Továrna Lomnice nad Popelkou. Zdroj: www.lomnickastezka.cz. Online: https://lomnickastezka.cz/deset-zastaveni/9-zivnosti-a-prumysl/?fbclid=IwAR2r276QVKL_SLUSF8Np3sryh4KR_DCA-W1sUBJIpp6h4V9UtRdSds_F7cw
2. Zdroj: Novák, Jan. Nejkrásnější země. Kniha mládeže o Československu. Praha: Gustav Voleský, 1938, str. 65.–66.

Reklamy

1. Aero (Světozor. č. 32, roč. 32, datum vydání: 9.6.1932. str. 290. Praha: J. Otto.)
2. Karlovarský porcelán (Lidové noviny, 1914. r. 35 a Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1938. V Praze: Propagační oddělení Noviny, 1938. Přílohy.)
3. Škoda (Světozor 1930. ročník 30. číslo 23. 13. 03. 1930. Titulní strana.)
4. Koh-i-Noor (Archiv Koh i Noor, www.koh-i-noor.cz)
5. Vítkovice (Lidové noviny, rok 1925.)
6. Bratři Stiassni (Adresář Protektorátu Čechy a Morava pro průmysl, živnosti, obchod a zemědělství. Praha: Rudolf Mosse, 1939. str. 2158.)
7. Samety Frohlich (Národní listy, 12. 2. 1928)
8. Harrachov, Nový svět, Sklárna (Eva, časopis moderní ženy. roč. 9. č. 22. 15.10.1937. str. 27.)
9. V. Kohlerta synové, Kraslice (Národní listy. 12. 2. 1928.)
10. Liebieg a Co. (Národní listy. 12. 2. 1928.)
11. Kartáče, Jablonné nad Ostravicí (Našinec. č. 165, roč. 54, datum vydání 21. 7. 1918. str. 4.)
12. Schicht, Ústí (Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1938. V Praze: Propagační oddělení Noviny, 1938. Přílohy.)
13. Podbrezová (Lidové noviny, 1940, r. 48, č. 237.)
14. Mincovna Kremnica (Lidové noviny. 1927. roč. 35. č. 421.)
15. Loděnice, Bratislava (Venkov. 4. 4. 1926. str. 7.)
16. Slatinské solné doly (Letem světem. č. 38, roč. 9. vydáno 2. 7. 1935. Praha: A. Neubert. str. 16.)